

ΟΜΙΛΙΑ
ΤΟΥ
ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ

ΣΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ
ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ
ΤΟΥ ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Αθήνα, 29 Απριλίου 1998

Σύντροφοι και Συντρόφισσες,
Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας πραγματοποιείται σε μια κρίσιμη καμπή του κυβερνητικού μας έργου. Αυτή την περίοδο δίνουμε την πιο αποφασιστική ώθηση στην επίτευξη των στόχων μας. Αυτή την περίοδο υλοποιούμε τις δεσμεύσεις που απορρέουν από την λαϊκή εντολή. Αυτή την περίοδο θεμελιώνουμε με οριστικό και ανεπίστρεπτο τρόπο την ισχυρή Ελλάδα και καλύτερες προοπτικές για τους πολίτες. Αυτή την περίοδο κορυφώνονται, επίσης, οι δυσκολίες και οι προκλήσεις. Αλλά θα ξεπεράσουμε τις δυσκολίες και θα υπερβούμε τις προκλήσεις, όπως ήδη πράξαμε, όπου χρειάστηκε.

Είμαστε στη σωστή κατεύθυνση. Οι πρώτοι καρποί της συνολικής προσπάθειας όλων μας, Κυβέρνησης και ελληνικού λαού είναι ορατοί και όσο προχωρούμε με συνέπεια τόσο περισσότερο θα ξεκαθαρίζει το τοπίο, θα ανοίγουν οι ορίζοντες. Υπάρχουν συγκρούσεις; Και βέβαια υπάρχουν. Το περίεργο θα ήταν αν δεν υπήρχαν. Υπάρχουν πολιτικές και ιδεολογικές διαφορές; Και βέβαια υπάρχουν, αν δεν υπήρχαν κάτι δεν θα πήγαινε καλά. Ούτε οι συγκρούσεις ούτε οι

ιδεολογικές διαφορές δεν πρέπει να μας κάνουν διστακτικούς. Αρκεί να μην κρυβόμαστε πίσω από ψευδεπίγραφα σύμβολα ή αφορισμούς και να βλέπουμε που πάμε, τι κάνουμε στην πράξη.

Στρατηγικός μας στόχος είναι και θα είναι η ισότιμη συμμετοχή της Ελλάδας στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα. Η συμμετοχή της στο πιο σημαντικό κέντρο λήψης αποφάσεων. Αυτό που θα επηρεάζει αύριο την ανάπτυξή μας, την ευημερία του πολίτη, τις κοινωνικές πολιτικές, που θα επηρεάζει μέχρι και την πορεία των εθνικών θεμάτων της πατρίδας μας. Γι' αυτό και σήμερα οι προσπάθειές μας επικεντρώνονται όλες στην ένταξη της Ελλάδας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι η ΟΝΕ κάτι απόμακρο και αδιάφορο για τον πολίτη; Είναι κάτι που αφορά μόνο όσους ασχολούνται με νομίσματα, τραπεζικές εργασίες και χρηματιστήρια; Θα υπάρχει όφελος για το μισθωτό, τον μικρομεσαίο επιχειρηματία, τον αγρότη, το συνταξιούχο;

Η απάντηση στο τελευταίο ερώτημα είναι χωρίς δισταγμό, ναι.

Οι καλύτερες συνθήκες ζωής για όλους εξαρτώνται από τις επενδύσεις, τις ευκαιρίες απασχόλησης, του πόρους που διαθέτει το κράτος για την εκπαίδευση, τη υγεία, την κοινωνική πρόνοια. Η συμμετοχή στις ευρωπαϊκές εξελίξεις είναι ο δρόμος για να επιτύχουμε όλα αυτά σε μεγαλύτερο βαθμό από σήμερα, να έχουμε σταθερότητα στις επιδόσεις μας. Πιστεύει κανείς στα σοβαρά ότι μια μικρή χώρα όπως η Ελλάδα θα μπορεί σε ένα κόσμο όλο και πιο στενών υπερεθνικών συνεργασιών να ακολουθήσει μια μονήρη πορεία; Πιστεύει κανείς ότι απομακρυνόμενοι από τον κεντρικό πυρήνα των ευρωπαϊκών χωρών θα δώσουμε σε όλους όσους συνεργάζονται και θα μπορούσαν να συνεργασθούν μαζί μας τη βεβαιότητα ότι η σχέση τους μαζί μας μπορεί να είναι μακροπρόθεσμη, στέρεη και ασφαλής; Το τίμημα του μοναχικού δρόμου θα είναι πληθωρισμός, ανεργία, αυξημένος δανεισμός δηλαδή χειροτέρευση των βιοτικών συνθηκών και της κοινωνικής προστασίας. Είναι η ΟΝΕ μήπως η πανάκεια; Όχι βέβαια. Δυσκολίες θα υπάρξουν πολλές. Προσπάθειες θα απαιτηθούν συνεχείς. Αρνητικά φαινόμενα, όπως η ανεργία θα συνεχίσουν να υπάρχουν. Ξέρουμε όλοι ότι το καλύτερο είναι ο εχθρός του καλού. Πιστεύουμε ότι αποτελεί άφρονα πολιτική να οδηγήσουμε τη

χώρα στην οπισθοδρόμηση εν' ονόματι ενός ατεκμηρίωτου και ανύπαρκτου καλύτερου.

Θέλουμε την ισχυρή Ελλάδα. Θέλουμε τους Έλληνες πολίτες να ζήσουν καλύτερα. Τι κάνουμε γι' αυτά; Θα σταθώ σε τέσσερα σημεία :

1. Τι έχουμε κάνει για την οικονομία και την ανάπτυξη: Η είσοδος της δραχμής στο μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών, με την ταυτόχρονη προσαρμογή της ισοτιμίας της δημιούργησε ένα αδιαμφισβήτητο κλίμα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας. Οι πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις μαρτυρούν ότι η Ελλάδα έχει μπει σε τροχιά πραγματικής οικονομικής σύγκλισης προς τα μέσα επίπεδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το σημαντικό για μας είναι ότι πετυχαίνουμε αυτές τις επιδόσεις διασφαλίζοντας συγχρόνως πραγματικές αυξήσεις του εισοδήματος των εργαζομένων και των δαπανών για κοινωνική προστασία. Στην περίοδο αυτή οι πραγματικοί μισθοί αυξήθηκαν με μέσο ετήσιο ρυθμό 2,5% περίπου, ενώ οι δαπάνες κοινωνικής προστασίας αυξήθηκαν σωρευτικά κατά 3% του ΑΕΠ. Δίνουμε μια διαρκή μάχη για την ακρίβεια έχοντας κατεβάσει τον πληθωρισμό μέχρι το 4,6% τον

περασμένο Μάρτιο. Ρίξαμε τα ελλείμματα από 14% το '93 σε 4% το '97. Ο ρυθμός της οικονομικής μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας το '97 έφτασε το 3,5% όταν ο αντίστοιχος ρυθμός στην Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν 2,6%. Σημειώθηκε σημαντική βελτίωση στην κερδοφορία των βασικών κλάδων της ελληνικής οικονομίας. Ένα μήνα μετά την προσαρμογή της δραχμής σημειώνεται άνοδος του Χρηματιστηρίου, μείωση των μακροπρόθεσμων επιτοκίων, αύξηση συναλλαγματικών διαθεσίμων. Πρέπει να συνεχίσουμε απαρέγκλιτα την εφαρμογή αυτής της πολιτικής προκειμένου να πετύχουμε την είσοδο της χώρας στην ΟΝΕ τον Ιανουάριο του 2001, δηλαδή πριν να τεθούν σε κυκλοφορία τα ευρώκέρματα και τα ευρώτραπεζογραμμάτια σε φυσική μορφή. Για το συνολικό αναπτυξιακό στόχο έχουμε σε πλήρη ανάπτυξη μια πολιτική μικρών και μεγάλων έργων στις υποδομές. Πιο πρόσφατη επιτυχία ήταν η έγκριση από την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης της προόδου των εργασιών του Μετρό Θεσσαλονίκης. Εφαρμόζουμε μια πολιτική ανάπτυξης και ενέργειας που ενισχύει τις δυνατότητες της οικονομίας, στηρίζουμε τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, βελτιώνουμε συνεχώς το παραγωγικό περιβάλλον, ενισχύουμε την ανταγωνιστικότητα, την παραγωγικότητα εργασίας, την

ποιότητα αγαθών και υπηρεσιών. Είμαστε έτοιμοι για την κρίσιμη διαπραγμάτευση αναμόρφωσης της κοινής αγροτικής πολιτικής της Ένωσης.

Αυτή την προσπάθεια επιβάλλει το εθνικό συμφέρον. Αυτή είναι η μοναδική ασφαλιστική δικλείδα για την ευημερία κάθε πολίτη, κάθε οικογένειας και ιδιαίτερα των μισθωτών και των πιο αδύναμων κοινωνικών στρωμάτων του λαού μας. Ας έχουμε όλοι το θάρρος να απαντήσουμε ότι αυτή η πολιτική είναι η μόνη που υπηρετεί τα πραγματικά συμφέροντα των εργαζομένων. Και για το στόχο αυτό είναι απαραίτητες οι μεγάλες διαρθρωτικές αλλαγές που θ' ανοίξουν πρόσθετους δρόμους για την αύξηση της παραγωγικότητας, για την εξοικονόμηση πόρων για άσκηση κοινωνικής και αναπτυξιακής πολιτικής, για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Οι στόχοι της δημοσιονομικής προσαρμογής, η αναμόρφωση της αγοράς εργασίας μέσα από τον κοινωνικό διάλογο, το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων τραπεζικών και μη δημόσιων επιχειρήσεων, η μεταρρύθμιση της κοινωνικής ασφάλισης και η εξυγίανση δημοσίων επιχειρήσεων είναι το μεγάλο στοίχημά μας. Είναι το στοίχημα ολόκληρου του ελληνικού λαού που θέλει και μπορεί ν' αποδείξει ότι μπορούμε να φτιάξουμε μια Ελλάδα ανταγωνιστική,

αποτελεσματική, με πολίτες με περισσότερες δυνατότητες. Το στοίχημα μπορούμε να το κερδίσουμε αν συνειδητοποιήσουμε όλοι μας τι διακυβεύεται στα δυο επόμενα χρόνια, αν δείξουμε την ευθύνη που ζητούν απ' όλους μας οι καιροί. Ας δούμε τι γίνεται στην Ιταλία, την Ισπανία και την Πορτογαλία για να βγάλουμε πιο εύκολα συμπεράσματα. Γιατί στην Ιταλία υπήρχε κινητοποίηση της Αριστεράς για την ένταξη της Ιταλίας στην ΟΝΕ; Και δεν δέχομαι πως οι Ιταλοί, οι Ισπανοί και οι Πορτογάλοι είναι λιγότερο αγωνιστές από μας, πιο αντιδραστικοί, όπως και δεν δέχομαι και δεν θα δεχτώ ότι εμείς νοιαζόμαστε λιγότερο από εκείνους για την τύχη των παιδιών μας και το αύριο της πατρίδας μας.

Πρόσφατα ξεκίνησε το εγχείρημα για την εξυγίανση της Ολυμπιακής Αεροπορίας. Ακούστηκαν πολλά, ποιο είναι όμως το πολιτικό και πρακτικό συμπέρασμα αυτής της προσπάθειας; Η Ολυμπιακή Αεροπορία είναι αναγκασμένη να λειτουργήσει μέσα στα πλαίσια του διεθνούς ανταγωνισμού, με τις δικές της δυνάμεις, χωρίς να απομυζά πόρους από τους χιλιάδες Έλληνες φορολογουμένους. Πρέπει συγχρόνως να εξασφαλίζει ποιότητα παροχής υπηρεσιών ανάλογη, αν όχι καλύτερη, από αυτές που

προσφέρουν οι ξένες εταιρείες. Αυτή είναι η απλή και ξεκάθαρη αλήθεια. Στόχος αυτής της Κυβέρνησης δεν ήταν, ούτε είναι, να συντρίψει τους εργαζόμενους, μήτε να διακυβεύσει θέσεις εργασίας. Αλλά και ούτε να ενδώσει στη διατήρηση μέτρων και συνθηκών που ούτε το κοινό αίσθημα δικαιοσύνης, μήτε οι σύγχρονες συνθήκες λειτουργίας ενός εθνικού αερομεταφορέα επέτρεπαν άλλο τη διατήρησή τους. Τα μέτρα που πάρθηκαν, όπως το πάγωμα των μισθών μέχρι και το 2000, οι περικοπές του επιδόματος τροφής, η μείωση της αμοιβής των ιπταμένων, η αύξηση των ωρών πτήσης των ιπταμένων, η καθιέρωση του ελαστικού ωραρίου για το προσωπικό εδάφους, η καθιέρωση μερικής απασχόλησης με μερική αμοιβή είναι μέτρα ίσως επώδυνα, αλλά αναμφισβήτητα επιβεβλημένα και αυτό το κατανοεί η συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού λαού. Αυτό το πρώτο βήμα πρέπει οι εργαζόμενοι να το δουν ως αφετηρία, ώστε με τις δικές τους δυνάμεις, τις δικές τους πρωτοβουλίες και με αυξημένη αίσθηση ευθύνης να συμβάλλουν για να γίνει πάλι η Ολυμπιακή καμάρι της ελληνικής πραγματικότητας. Εμείς θα της συμπαρασταθούμε σ' αυτή την προσπάθεια για να κερδίσει μαζί με τους εργαζόμενους το δικό της στοίχημα.

Με αφορμή την υπόθεση της Ο.Α. θέλω να επισημάνω και πάλι. Εμείς θέλουμε να προχωρήσουμε τις διαρθρωτικές μεταβολές με κοινωνική συμπαράσταση και διατηρώντας την κοινωνική συνοχή. Αν δεν υπάρχει συστράτευση τότε δυσκολεύουμε ή διακινδυνεύουμε την επίτευξη των στόχων μας. Όμως αυτό δεν σημαίνει ότι θα δεχτούμε οποιαδήποτε εκβιαστική στάση από συντεχνίες ή θα αποδεχθούμε κάθε απαίτηση που προβάλλεται. Δεν διαπραγματευόμαστε την πολιτική μας. Στην επιδίωξή μας είμαστε αταλάντευτοι. Γιατί κριτήριό μας δεν είναι η εξασφάλιση της εξουσίας, κριτήριό μας είναι το συμφέρον του ελληνικού λαού. Επιδιώκουμε να προσδιορίσουμε, σε ένα καλόπιστο διάλογο τον καλύτερο δρόμο για αυτό που συμφέρει το κοινωνικό σύνολο. Αυτή η επιδίωξη είναι μια πρόσθετη διαφορά μας από τις αυταρχικές πρακτικές της συντηρητικής παράταξης και τις νεοφιλελεύθερες αντιλήψεις της.

2. Όλοι συμφωνούμε στη διαπίστωση για τις ραγδαίες μεταβολές που συντελούνται τα τελευταία χρόνια στο διεθνές σύστημα. Για την ταχύτητα και τις επιπτώσεις της παγκοσμιοποίησης. Για την αναζήτηση του νέου ρόλου που επιδιώκουν διεθνείς οργανισμοί, όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση

και το NATO, αλλά και τα παραδοσιακά κράτη, μέχρι και οι μεγάλες ή μικρές οικονομικές επιχειρηματικές μονάδες στη νέα πραγματικότητα που διαμορφώνεται.

Αυτό που αποκαλύπτεται είναι η βαθιά αλληλεξάρτηση ανάμεσα στην εσωτερική ισχύ μιας χώρας με την εξωτερική της πολιτική και γενικότερα με την ικανότητά της να προβάλλει, να μεγιστοποιεί ή να επιτυγχάνει στόχους εξωτερικής πολιτικής. Η οικονομική ισχύς, η κοινωνική συνοχή, η πολιτική αποτελεσματικότητα, η θεσμική παρουσία στο διεθνές σύστημα, τα διπλωματικά ερείσματα και οι συμμαχίες αποκτούν σήμερα ευρύτερη σημασία.

Ποιοι είναι οι δικοί μας στόχοι :

Πρώτον, η σημερινή Ελλάδα κατανοεί ακριβώς την νέα αυτή πραγματικότητα και στοχεύει στην «ισχυρή Ελλάδα» - στην Ελλάδα με εύρωστη οικονομία και κοινωνική συνοχή, ικανή να διαδραματίζει περιφερειακό και διεθνή ρόλο. Στη σημερινή πραγματικότητα, «ισχυρή Ελλάδα» σημαίνει Ελλάδα στον πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Δεν θα επανέλθω στο σημείο αυτό.

Δεύτερον, ο στόχος για την ένταξη της Ελλάδας στην ΟΝΕ αποτελεί μέρος της συνολικότερης πολιτικής της χώρας για την ανάπτυξη και διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ελλάδα υποστηρίζει τη διεύρυνση της Ε.Ε. με την Κύπρο και τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Αλλά η Ελλάδα δεν αποδέχεται παθητικά τις εξελίξεις. Η Ελλάδα έχει και προβάλλει τη δική της άποψη, όραμα και στρατηγική για την διαμόρφωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στοχεύουμε ειδικότερα σε μια Ένωση που θα χαρακτηρίζεται από: **i)** ισχυρούς κεντρικούς θεσμούς ομοσπονδιακού χαρακτήρα, δημοκρατικά νομιμοποιημένους στα πλαίσια των οποίων θα διασφαλίζεται η ισότητα όλων των κρατών μελών, **ii)** ισχυρό προϋπολογισμό και αναδιανεμητικές πολιτικές κοινωνικού χαρακτήρα για την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, καταπολέμηση της ανεργίας και του κοινωνικού αποκλεισμού και με ανταγωνιστική κοινή αγροτική πολιτική, **iii)** ισχυρή κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας που θα καλύπτει τα συμφέροντα όλων των κρατών μελών της. Για τη διαμόρφωση της Ένωσης αυτής αγωνισθήκαμε στα πλαίσια της Διακυβερνητικής με ξεκάθαρους καρπούς στη Συνθήκη του Άμστερνταμ. Η συμπερίληψη των στόχων για τον σεβασμό των εξωτερικών συνόρων στους

γενικότερους στόχους της ΚΕΠΠΑ, καθώς και η υιοθέτηση της ρήτηρας πολιτικής αλληλεγγύης αποτελούν ένδειξη των επιτυχιών της διεκδικητικής πολιτικής που προβάλλουμε στην Ένωση.

Τρίτον, η Ελλάδα έχει αναπτύξει έντονο «περιφερειακό ρόλο» για την προώθηση της συνεργασίας και σταθερότητας στην περιοχή της Ν.Α. Ευρώπης. Στόχοι που έχουν στρατηγική σημασία για μας. Οι πρωτοβουλίες που έχει αναλάβει (Διάσκεψη Κορυφής Κρήτης κλπ) για την προώθηση της πολυμερούς συνεργασίας χωρίς αποκλεισμούς, διακρίσεις ή άξονες, ο ρόλος που διαδραματίζει στα πλαίσια του ΟΣΕΠ και οι πρωτοβουλίες στο χώρο της Μεσογείου και Μ. Ανατολής (προώθηση ειρηνευτικής διαδικασίας κλπ) εντάσσονται σε μια συνολική στρατηγική για το περιφερειακό ρόλο της χώρας. Στηρίζουμε γι' αυτό την ένταξη όλων των Βαλκανικών χωρών στην Ένωση και την παραπέρα ενίσχυση των σχέσεων της Ένωσης με τις χώρες της Μεσογείου και Μ. Ανατολής.

Τέταρτον. Δεν υποτιμούμε την Τουρκική απειλή, αλλά ούτε διολισθαίνουμε σε ρητορείες ή παγίδες που μόνο την Τουρκία θα μπορούσαν να ωφελήσουν. Η αμυντική μας πολιτική το επιβεβαιώνει. Ωστόσο, η Ελλάδα υποστηρίζει τον Ευρωπαϊκό προσανατολισμό της Τουρκίας εκτιμώντας ότι μια φιλευρωπαϊκή δημοκρατική Τουρκία θα είναι καλύτερος συνομιλητής για τη χώρα και παράγων σταθερότητας για την περιοχή. Προϋπόθεση βεβαίως ότι η Τουρκία θα αποδεχθεί έμπρακτα τις Διεθνείς Συνθήκες και το Διεθνές Δίκαιο, τις βασικές αρχές και τα κριτήρια που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση και θα συμβάλλει ενεργά στην επίλυση του Κυπριακού και στην ουσιαστική βελτίωση των σχέσεων με την Ελλάδα. Στη βάση αυτή η Τουρκία θα πρέπει να εκτιμήσει την προοπτική ένταξης της Κύπρου στην Ένωση. Για μας η ένταξη της Κύπρου συνιστά υψηλή προτεραιότητα και θα εργαστούμε για να την προωθήσουμε με συνέπεια και αποφασιστικότητα.

Η προώθηση των ευρωπαϊκών και περιφερειακών στόχων μας δυναμώνει με την ανάπτυξη του διεθνούς ρόλου της χώρας. Στόχος μας στα πλαίσια του διεθνούς συστήματος είναι η ενίσχυση των διεθνών οργανισμών συλλογικής δράσης, η προώθηση της δημοκρατίας, των ατομικών

δικαιωμάτων, της ειρηνικής επίλυσης των διαφορών. Αλλά και ολοκληρωμένες πολιτικές που θα αντανakλούν τις σημερινές ανάγκες του παγκοσμιοποιημένου συστήματος για περισσότερη συνεργασία, σταθερότητα, ειρήνη, οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

3. Σε όλη τη χώρα προχωράει η προσπάθειά μας για να αλλάξει η ελληνική πραγματικότητα στην περιφέρεια με την εφαρμογή του Καποδίστρια και την αποκέντρωση των εξουσιών στην περιφέρεια, τα μικρά και μεγάλα έργα. Έχουμε ψηφίσει κρίσιμα θεσμικά νομοθετήματα που αφορούν τη λειτουργία της κοινωνίας μας, επιδιώκουν την ενίσχυση της θέσης του πολίτη στη σύγχρονη κοινωνία. Αναφέρω ενδεικτικά το Νόμο για το Συνήγορο του Πολίτη, το Νόμο για την Προστασία Προσωπικών Δεδομένων, τα διατάγματα για τη διαφάνεια στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, το Νόμο για την επιτάχυνση των δικών, το Νόμο για την ποινική ευθύνη των Υπουργών, το Νόμο για τη δικαστική προστασία στα δημόσια έργα.

Υπογραμμίζω την αναθεωρητική διαδικασία του Συντάγματος που έχουμε ξεκινήσει. Ορισμένοι προσπαθούν να προβάλλουν την Αναθεώρηση ως

«ουδέτερη» ή «άτολημη» ή «τεχνοκρατική». Η Αναθεώρηση αποτελεί την κορύφωση μιας βαθύτατα πολιτικής διεργασίας με ιστορική προοπτική που ως κύριο στόχο έχει τον εκσυγχρονισμό των θεσμών και τη βελτίωση των όρων που προσδιορίζουν την ποιότητα της δημοκρατίας. Ανέφερα ήδη μια σειρά από πρωτοβουλίες που κατέληξαν στη θέσπιση σημαντικών νομοθετημάτων. Η Αναθεώρηση υπακούει στην ίδια πολιτική φιλοσοφία, τη διαμόρφωση μιας πολιτείας ικανής να αντιμετωπίσει τις σύγχρονες προκλήσεις όπως την κατάχρηση της πληροφορικής, την εξουσία των ΜΜΕ, τη διαφάνεια των αποφάσεων της πολιτικής εξουσίας. Είναι ένα εγχείρημα που ξεκίνησε επί Ανδρέα Παπανδρέου. Εμείς θα το ολοκληρώσουμε.

4. Έχουμε στην Ελλάδα επιτέλους για πρώτη φορά μια πολύπλευρη κοινωνική πολιτική με έμφαση στην απασχόληση. Ιδιαίτερα σε μια κρίσιμη εποχή όπου οι ανακατατάξεις στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον, οι προσαρμογές στις νέες τεχνολογίες, οι αλλαγές στην παραγωγική βάση των εθνικών οικονομιών οξύνουν το πρόβλημα της ανεργίας. Δεν θα επαναλάβω αυτά που τόνισα στην χθεσινή μας συζήτηση στη Βουλή. Ούτε θα

επαναλάβω τις αναφορές μου στην πολιτική υγείας και πρόνοιας, στην πολιτική παιδείας. Θα τονίσω την αρχή μας.

Η κοινωνική προστασία και η κοινωνική πολιτική είναι για μας συστατικά στοιχεία της αναπτυξιακής διαδικασίας και όχι επιστέγασμα της ενδεχόμενης επιτυχίας της. Έτσι εξασφαλίζουμε μια κοινωνία με περισσότερη συνοχή και αλληλεγγύη, περισσότερη συμμετοχή και πρωτοβουλίες των πολιτών, ελευθερίες και δυνατότητες για το άτομο, μια ισχυρή κοινωνία. Αυτή είναι η πεποίθησή μας.

Θα τονίσω το γεγονός ότι οι κοινωνικές δαπάνες ως ποσοστό των συνολικών πρωτογενών δαπανών του προϋπολογισμού αυξήθηκαν από 23,3% το 1993 στο 26,3% το 1997. Είμαστε από τις λίγες χώρες της Ευρώπης όπου υπάρχει αύξηση.

Ακόμη και αυτοί που δεν θέλουν να δουν το κοινωνικό πρόσωπο του ΠΑΣΟΚ, σύντομα και θα το αναγνωρίσουν και θα το παραδεχθούν.

Γνωρίζω, ότι οι χαμηλόμισθοι, οι συνταξιούχοι, οι μικρομεσαίοι, πολλοί αγρότες δοκιμάζονται. Γνωρίζω, ότι είναι

δύσκολο να αντιμετωπίσεις τα καθημερινά προβλήματα της ζωής όταν σε πολλά θέματα η εξυπηρέτηση του πολίτη υστερεί.

Εμείς, η κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. μπορούμε να κοιτάξουμε τον ελληνικό λαό στα μάτια. Οι κόπτοι και οι θυσίες του λαού πιάνουν επιτέλους τόπο. Έχουμε επιτέλους απτά, χειροπιαστά αποτελέσματα μιας πολιτικής που βήμα βήμα πετυχαίνει τους στόχους της. Οι κόπτοι του ελληνικού λαού δεν χάνονται πια στην μαύρη τρύπα των ελλειμμάτων και του δημόσιου χρέους. Τέλειωσε -σε μεγάλο βαθμό- η λειτουργία της οικονομίας, όπου κάθε κοινωνική τάξη και στρώμα, επιχειρούσε να μετακυλίει το κόστος σε άλλες τάξεις και στρώματα και όλοι μαζί πίεζαν το κράτος για ειδικές ρυθμίσεις.

Ξέρετε καλά ότι για πρώτη φορά, τα τελευταία χρόνια, συλλάβαμε ένα εκτεταμένο τμήμα της μαύρης οικονομίας, της παραοικονομίας και της φοροδιαφυγής. Ξέρετε καλά ότι οι πιο βαριές αναλογικά φορολογίες που επιβλήθηκαν είναι στις Τράπεζες, τα μεγάλα εισοδήματα, την μεγάλη ακίνητη περιουσία. Αν αυτοί διαμαρτύρονται ότι είμαστε ανάλγητοι, τότε οι λέξεις έχουν χάσει το νόημά τους. Εμείς το λέμε καθαρά: θα επικρατήσει κοινωνική δικαιοσύνη σε όλα τα

επίπεδα και όλοι θα κληθούν να συμβάλλουν αναλογικά στην προσπάθεια της χώρας για ευημερία και ανάπτυξη.

Αναφέρθηκα ίσως άνισα στο κυβερνητικό έργο, αλλά στάθηκα κυρίως σ' εκείνα τα σημεία που κάθε τόσο δίνουν σε κάποιους αφορμές για ερωτήματα και προβληματισμό. Η πολιτική μας δεν είναι τίποτε άλλο από ακριβής και συνεπής υλοποίηση των προεκλογικών μας δεσμεύσεων και της λαϊκής εντολής που πήραμε για να την υλοποιήσουμε. Κάποιοι λένε ότι κινδυνεύει ο κεντρικός ιδεολογικός πυρήνας του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Παραβλέπουν ότι αν θέλουμε πολίτες που έχουν βεβαιότητα για το αύριο αν θέλουμε να ενισχύσουμε την κοινωνική αλληλεγγύη αυτό δεν γίνεται με πολιτικές δανεισμού και κράτους παροχών. Ο γάλλος πρωθυπουργός κ. Ζοσπέν είπε πολύ χαρακτηριστικά ότι οι πολιτικές αυτές «ταπώνουν το μέλλον», ότι η αριστερή πολιτική αντίθετα οφείλει να εξασφαλίζει το μέλλον, ότι δεν μπορεί να είναι πρόθεση μιας σοσιαλιστικής κυβέρνησης να δημιουργήσει μια οικονομία ραντιέρηδων. Εγώ θα προσέθετα ότι θέλουμε πολίτες που έχουν όλο και περισσότερες δυνατότητες να αναπτυχθούν, να πραγματοποιήσουν τις επιδιώξεις τους, να είναι ελεύθεροι στις κατευθύνσεις τους. Αυτός είναι ο ιδεολογικός πυρήνας του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και κάθε σοσιαλιστικού κινήματος. Δεν είναι η

αλλοτρίωση του πολίτη και η συρρίκνωση της Ελλάδας με μια φθίνουσα οικονομία και με ότι αυτό συνεπάγεται από πληθωρισμό μέχρι την αδυναμία του κράτους να παίξει οποιοδήποτε αξιο λόγου ρόλο. Άλλοι πάλι μιλάνε για νεοφιλελεύθερη κατεύθυνση. Ποιά κυβέρνηση στην Ελλάδα είχε μέχρι σήμερα αυτό το εκτεταμένο πρόγραμμα κοινωνικής πολιτικής και πολιτικής απασχόλησης; Οι προηγούμενες κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. τότε τί ήταν, που εφαρμόζαν από το 1993 και μετά την ίδια με αυτή τη κυβέρνηση οικονομική πολιτική; Ποιά κυβέρνηση κράτησε αλώβητες τις κοινωνικές δαπάνες και τις δαπάνες για την παιδεία καταβάλλοντας συγχρόνως υπεράνθρωπη προσπάθεια για να πετύχει τους όρους ένταξης στην ΟΝΕ; Το νέο κοινωνικό κράτος που οικοδομούμε σιγά-σιγά δεν θέλουμε να έχει σχέση με τις κάθε μορφής πελατειακές παροχές. Το δικό μας κοινωνικό κράτος φτιάχνεται γι' αυτούς που πράγματι έχουν ανάγκη. Στόχο έχει να κάνει αυτούς που πράγματι έχουν ανάγκη πιο ισχυρούς, πιο ικανούς και να αγκαλιάσει τους αδύναμους και απροστάτευτους.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Οι μήνες που έρχονται είναι μήνες κρίσιμοι για να προωθήσουμε το έργο μας. Έχουμε να υλοποιήσουμε αποφάσεις που δεν συμβιβάζονται με παραδοσιακές νοοτροπίες, και χρόνιες πρακτικές. Θα πρέπει να είμαστε ομόθυμοι και αποφασιστικοί. Η εξυγίανση της Ο.Α. που ξεκίνησε θα πρέπει να συνεχιστεί, όπως θα πρέπει να προχωρήσει ο εξορθολογισμός της λειτουργίας και άλλων δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών. Θα επιδιώξουμε με διάλογο να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα και ελπίζουμε όλοι οι ενδιαφερόμενοι να ανταποκριθούν στην ανάγκη μιας γρήγορης και αποτελεσματικής λύσης. Αναφέρω ενδεικτικά μερικά άλλα θέματα. Το πακέτο των μέτρων για την προώθηση της απασχόλησης που περιλαμβάνει και τις διευθετήσεις στην αγορά εργασίας, όπως τη μερική απασχόληση στο δημόσιο τομέα, τις μετοχοποιήσεις, την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, τις αποφάσεις για τους εξοπλισμούς, τις αποφάσεις και το νόμο για την κοινωνική ασφάλιση, την καταπολέμηση της εγκληματικότητας και την εμπέδωση της ασφάλειας των πολιτών.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Χρόνια τώρα το πολιτικό μας σύστημα μαθητεύει στο κυνήγι της καθημερινότητας, της επικαιρότητας, κυνηγάει τα δέντρα, χάνει συχνά το δάσος. Αναλώνεται στο σήμερα και υποθηκεύει ή αδιαφορεί για το αύριο. Πρέπει ν' αντιστρέψουμε αυτή την πορεία, να στρέψουμε την προσοχή μας και την προσπάθεια μας στα μεγάλα ζητήματα της οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής πολιτικής, του εκσυγχρονισμού των θεσμών, της δυναμικής εξωτερικής πολιτικής, που όλες μαζί θα μας οδηγήσουν στους δυνατούς πολίτες, στην ισχυρή Ελλάδα.

Να κάνουμε κατανοητό ότι αν αυτή η πολιτική που όλοι θέλουμε, απαιτεί τομές και ανατροπές οφείλουμε να τις κάνουμε. Ότι θα λογοδοτήσουμε σε λίγα χρόνια στον ελληνικό λαό για το πώς ανταποκριθήκαμε τις κρίσιμες ώρες ευθύνης που μας εμπιστεύτηκαν. Ότι πρέπει να πετύχουμε το στοίχημά μας εξαντλώντας όλα τα περιθώρια κοινωνικής κατανόησης και συναίνεσης που διαθέτουμε στον ελάχιστο χρόνο που έχουμε ακόμη μπροστά μας. Ότι η ευθύνη δεν είναι μόνο της Κυβέρνησης αλλά και όλων μας που πήραμε την λαϊκή εντολή πριν δυο χρόνια. Ότι ο ρόλος του βουλευτή δεν έγκειται στο να

είναι απλώς δέκτης αμφιβολιών, ερωτημάτων ή διαμαρτυριών, αλλά και πομπός μηνυμάτων, θέσεων, για την ανάγκη αλλαγών, για την ανάγκη εφαρμογής αυτών των πολιτικών που, εξυπηρετούν τα συλλογικά και ατομικά συμφέροντα των συμπολιτών μας.

Κάποιοι θα αντιτάξουν ότι τα ΜΜΕ ή η αντιπολίτευση διαμορφώνουν κλίμα. Ότι κυκλοφορούν φήμες. Όπως για παράδειγμα οι ανόητες φήμες ότι θα επισπεύσουμε τις εκλογές ενώ έχουμε τη σαφή εντολή να κυβερνήσουμε για μια τετραετία. Το ερώτημα είναι τι κάνουμε εμείς. Πόσο αποδεχόμαστε αυτό το κλίμα, πόσο μας επηρεάζουν και οι πιο ατεκμηρίωτες φήμες. Πόσο ενήμεροι είμαστε για την πολιτική μας, με ποια τεκμηρίωση την υποστηρίζουμε, με ποια πολιτικά και ιδεολογικά επιχειρήματα απαντάμε, πόσο πυκνά κρατάμε την επικοινωνία και την επαφή μας με τους συμπολίτες μας. Κι ακόμα πόσο μπορούμε να αντισταθούμε στην άκριτη αποδοχή της οποιασδήποτε κριτικής ή της οποιασδήποτε παροχολογίας, προκειμένου να είμαστε αρεστοί στη μια ή την άλλη μικροκοινωνία. Κάποιοι παγιδεύονται στο άκουσμα της λέξης λιτότητα. Απαξιώνουν οι ίδιοι την κρίση τους και τη γνώση τους, όταν καταλαβαίνουν πολύ καλά ότι σήμερα

πληρώνουμε λάθη άλλων εποχών και οι ίδιες σειρήνες μας καλούν να τα επαναλάβουμε.

Κάποιοι από μας ταλαντεύονται, αμφισβητούν. Αναρωτιούνται μήπως υπάρχει άλλη επιλογή. Αλλά αν ψάξουμε λίγο βαθύτερα, γρήγορα θα καταλάβουμε ότι δεν υπάρχει. Γι' αυτό και εμείς μέσα σ' αυτή την αίθουσα έχουμε την ευθύνη να μεταφέρουμε, να εξηγήσουμε, να πείσουμε, ότι έχουμε τη μόνη πολιτική που διασφαλίζει το αύριο της ισχυρής Ελλάδας, τα ατομικά και τα συλλογικά συμφέροντα του καθενός μας, τις καλύτερες συνθήκες ζωής για τους πολίτες. Το ξέρουν πολλοί και στη Νέα Δημοκρατία και στην ευρύτερη αριστερά. Εκείνοι μπορούν να σιωπούν ή να αμφιβάλλουν. Αυτό το δικαίωμα όμως εμείς δεν το έχουμε. Αλλιώς θα υπονομεύσουμε το μέλλον του τόπου και της παράταξής μας. Αυτή είναι η πρώτη απλή αλήθεια.

Υπάρχουν αδυναμίες; Και βέβαια υπάρχουν. Γίνονται σφάλματα; Και βέβαια γίνονται. Το ερώτημα είναι πως στεκόμαστε απέναντι στις αδυναμίες μας, πως χειριζόμαστε τα σφάλματά μας. Η στάση μας απέναντι στα ζητήματα αυτά μπορεί να πάρει το δρόμο εσωτερικών τριβών και αντιπαραθέσεων προσωπικών, τακτικών, ψευδοδιλημάτων.

Μια τέτοια στάση αποπροσανατολίζει την κοινωνία που μας παρακολουθεί. Αυτή δεν είναι πολιτική μιας παράταξης μεταρρύθμισης. Ο ελληνικός λαός απορρίπτει κατηγορηματικά τέτοια φαινόμενα. Κι όποιοι πιστεύουν ότι για το ένα ή για το άλλο θέμα δεν φταίνει οι μεν, αλλά φταίνει οι άλλοι, γίνονται, ανεξάρτητα προθέσεων, μέρος του φαινομένου. Κάποιοι οπαδοί μπορεί να χειροκροτούν, ο λαός όμως καταδικάζει.

Υπάρχει και ο άλλος δρόμος. Και σ' αυτό τον δρόμο σας καλώ να προχωρήσουμε όλοι μαζί. Είναι ο δρόμος της συνεννόησης, της κατανόησης, της αλληλεγγύης και της συνοχής. Είναι ο δρόμος που δίνει σε όλους μαζί περισσότερη δύναμη. Είναι ο δρόμος της δημιουργικής ενότητας. Γιατί μόνο έτσι θα μπορέσουμε ν' ανταποκριθούμε στην πολιτική ευθύνη που έχουμε απέναντι στο λαό. Και ας μην ξεχνάμε την ώρα της κρίσης στις εκλογές θα μετρηθούμε και θα κριθούμε από τον ελληνικό λαό με κριτήριο την πολιτική ευθύνη που επιδείξαμε. Να βελτιώσουμε την αποτελεσματικότητά μας; Να διορθώσουμε τα λάθη μας; Θα συμφωνήσω. Να σφίξουμε τους δεσμούς επικοινωνίας, συνεννόησης και συντονισμού μεταξύ μας; Και πάλι θα συμφωνήσω. Να διορθώνουμε όταν πρέπει πτυχές της πολιτικής μας; Είναι υποχρέωση μας αν θέλουμε να

επιτύχουμε τους στόχους μας. Αλλά την ίδια την πολιτική μας, τους στόχους μας δεν τους διαπραγματευόμαστε. Γιατί αυτή είναι η εντολή του ελληνικού λαού και όλοι μας είμαστε υπεύθυνοι απέναντι στη λαϊκή εντολή του Σεπτέμβρη του '96. Αυτή είναι η δεύτερη απλή αλήθεια.

Έχω την βεβαιότητα ότι θα επιτύχουμε στο μεταρρυθμιστικό μας έργο. Θα προχωρήσουμε με ωριμότητα και συνοχή. Είμαστε σήμερα το μόνον κόμμα στην Ελλάδα που έχει ολοκληρωμένη και συγκεκριμένη πολιτική πρόταση για τα μεγάλα προβλήματα της χώρας. Είμαστε το μόνο κόμμα που έχει λύσεις και τις εφαρμόζει με συνέπεια. Τιμάμε στο ακέραιο την λαϊκή εντολή που λάβαμε τον Σεπτέμβριο του 1996. Και με βάση το έργο μας θα λάβουμε εκ νέου την εντολή το 2000, προκειμένου να διασφαλίσουμε καλύτερες συνθήκες ζωής για τους πολίτες και να ολοκληρώσουμε την ευρωπαϊκή πορεία της χώρας.